

Hlas Nového Mesta

Ročník XXIII. ČASOPIS OBYVATELOV MESTSKEJ ČASTI BRATISLAVA – NOVÉ MESTO, 3/2013

Prváčikov bude zasa viac

Sociálna vydajňa skvalitňuje služby

Račianska čaká na nové stromy

Bádanie nielen o zbojníkoch

Milí čitatelia,

ulice ležia v tejto chvíli pod snehovou perinou, akú sme v Bratislave nevideli už dlhé roky. Každé zdravé ruky v mestských podnikoch verejnoprospešných služieb odhrňajú vo dne, v noci. A aj keď sa kdekade spomína kalamita, ľudia akoby mali jeden pre druhého o čosi viac pochopenia. Riaditeľ EKO-podniku VPS pán Molnár mi povedal, že oproti priemerným rokom sú náklady na zimnú údržbu už trojnásobné, ľudia aj mechanizmy pracujú v nepretržitej prevádzke a zastupujú aj kolegov, ktorých skosila chrípka. Dúfam, že keď marcový Hlas nájdete vo svojich schránkach, budú už čapkové a chladné dni za nami, v Novom Meste budeme pripravovať skôr jarne brigády a cesty sa začnú „zotavovať“ z výtlkov.

V tomto čísle sa ešte raz obzrieme za fašiangovými veselícami. Veľa radosti priniesli najmä najmladším Novomešťanom. Zabavili sa pri výrobe masiek, a potom roztancovali domy kultúry, školy, škôlky aj zimný štadión. Ale chutné šiškové hodovanie si zorganizovali aj mnohé kluby seniorov a ich členovia v dobrej nálade spomínali na tradície minulosti.

Odvážne plány na sadenie stromov zamestnávajú členov občianskeho združenia Biely kríž, ktorí si zaumienili obnoviť krásu stromoradia na Račianskej ulici. Pre svoju zaujímavú myšlienku získali podporu pri vytváraní participatívneho rozpočtu magistrátu. Veria, že ich v starostlivosti o zavlažovanie mladých stromčekov podpora aj mnohí Novomešťania z okolia a my radi tľmočíme ich výzvu.

V tomto čísle vám predstavíme ďalšiu zaujímavú dámu z Nového Mesta. Má blízko k literatúre, v Mesiaci knihy to hádam ani nemôže byť inak. Ak máte v knižnici niektorú z jej zbierok rozprávok, možno vás príjemne prekvapí, že ju pripravila vaša „susedka“.

Prajem vám príjemné čítanie!

Jana Škutková

Z obsahu čísla:

Na Cádrovej je konečne teplo

str. 5

Kde budú stáť kontajnery

str. 6

Výchova školákov k tolerancii

str. 10

Kam chodia hrať seniori-šachisti

str. 12

Čaje o piatej majú svoje roky

str. 16

Maratón v závejoch

str. 18

Obálka: Zima na Kolibe máva aj takúto podobu

Snímka František Rajecký

Vydáva Miestny úrad Bratislava – Nové Mesto,
IČO: 00603317

Adresa: Miestny úrad Bratislava – Nové Mesto,
Junácka 1, 832 91 Bratislava,
tel.: 02/4925 3136, redakcia: hlas@banm.sk,
inzercia: tlac@banm.sk, www.banm.sk
Mesačník, dátum vydania 28. 2. 2013,
obyvateľom mestskej časti sa distribuuje bezplatne.

Redakčná rada:

Predseda: Mgr. Rudolf Kusý,

podpredsedníčka: Ing. Jana Škutková,

šéfredaktor: Vladimír Margolien,

členovia: Ing. Branislav Feješ, JUDr. Tomáš Korček,
Ing. arch. Otto Novitzký, Mgr. Marek Tettinger,
tajomník: Mgr. Ján Borčin.

Jazyková úprava: PhDr. Viera Vojtková.

Grafická úprava: Martin Lovas.

Tlač: WELTPRINT, s.r.o. **Náklad:** 23 200 výtlačkov.
Číslo 3/2013. EV 3920/2009

Mesiace s knihami

Knihy majú dnes veľa konkurentov – televíziu, mobily, internet, sociálne siete... A deň má len 24 hodín ako kedysi. Takisto ako kedysi majú však knihy svojich dobrodincov – ľudí, ktorí sa starajú, aby našli cestu k adresátom. Čitatelia potom už sami prídu na to, že za ich pomoci sa pohovárajú s úžasnými ľuďmi vzdialenými aj celé stáročia, navštívia tajuplné svety a prežijú neskutočné dobrodružstvá. Takí knihy viac už neopustia.

Sociálna výdajňa skvalitňuje svoje služby

Už takmer pol roka v Novom Meste úspešne funguje Sociálna výdajňa. Sociálne slabší občania si v tržnici, kde výdajňa sídli, pravidelne môžu vyberať z množstva potravín a spotrebného tovaru. Mestská časť neustále skvalitňuje jej služby, februárové zasadnutie miestneho zastupiteľstva schválilo hneď niekoľko novínok.

Aby sa minul všetok tovar

Klienti výdajne platia len administratívny vstupný poplatok 5 eur za čipovú kartu, sám tovar je bezplatný. Každý má svoju fixne určenú bodovú hodnotu – napríklad chlieb jeden bod, mlieko pol

bodu, malý prací prášok jeden a pol bodu. „Stávalo sa však, že nám prišlo od sponzorov viac potravín a keďže klient si denne môže vybrať tovar najviac za osem bodov, všetok sa nám vždy neminul,“ hovorí vedúca sociálneho oddelenia miestneho úradu Gabriela Vojtechová. Podľa schválenej zmeny sa už bodová hodnota tovaru bude môcť dať aktuálne upraviť – t.j. pri veľkom množstve znížiť. Klient si tak bude môcť zobrať viac jogurtov a ušetrí si svoje body. Ak by sa aj napriek tomu potraviny neminuli všetky, ďalšia schválená úprava umožňuje samospráve rozdať ich organizáciám, ktoré pracujú s ľuďmi bez domova.

Občanom, ktorí využívajú bezplatné služby výdajne, sa tak samospráva snaží znižovať výdavky na základné životné potreby. Tí po novom preto už nebudú môcť žiadať o poskytnutie jednorazovej finanč-

nej výpomoci – výnimkou bude vianočný príspevok, príspevok na rekreáciu dieťaťa či na nákup školskej aktivity.

O Sociálnu výdajňu je čoraz väčší záujem, denne ju počas prevádzky (utorok, streda, štvrtok) navštívi do 50 zákazníkov.

Nové stroje na odpad

Nové Mesto pokračuje aj v modernizácii strojov a techniky, ktorá slúži občanom. Poslanci schválili navýšenie rozpočtu v časti kapitálové výdavky pre EKO-podnik VPS o 29 900 eur, ktoré budú slúžiť na nákup technických prostriedkov na nakladanie a likvidáciu komunálneho a drobného stavebného odpadu. „Ziskáme tak efektívnejšie nástroje na plnenie našich úloh a činností, ktorých rozsah sa stále zväčšuje. Nahradiť techniku, ktorá

Toto multifunkčné vozidlo sa už stihlo osvedčiť

dnes nie je v dobrom stave,“ zhodnotil riaditeľ EKO-podniku Robert Molnár.

Zastupiteľstvo taktiež odsúhlasilo dražbu pozemkov vo Vinohradoch s výmerou 440 m². Ide o záhrady, zastavané plochy a nádvorie, ktoré vlastní mesto, ale mestská časť ich spravuje a v súčasnosti sú neudržované. Magistrát dražbu odsúhlasil. Konáť by sa mala 22. marca, vyvolávací cena je 96 800 eur (viac na www.banm.sk).

Polícia pokutovala prísnejšie

Poslanci mali na stole aj informáciu o činnosti Mestskej polície v Novom Meste za rok 2012. Policajti v našej mestskej časti riešili celkovo 15 640 udalostí (o 468 viac ako v roku 2011), väčšinu pri zabezpečovaní dopravy a verejného poriadku v rámci veľkých športových či kultúrnych akcií. Vlni ukladali aj vyššie pokuty ako rok predtým – v priemere vo výške 16,2 eura (v roku 2011 to bolo 15,8 eura). Celkovo minulý rok uložili 6339 blokových pokút.

Vo svojej správe mestská polícia upozornila, že v najbližšom období sa chce zamerať najmä na dodržiavanie „čistoty a podmienok držania psov, prevádzkových poriadkov detských ihrísk a areálu Kuchajdy a na požívanie alkoholických nápojov mládežou“.

Všetky materiály, o ktorých poslanci rokovali na februárovom zasadnutí miestneho zastupiteľstva, si môžete prečítať na webovej stránke mestskej časti www.banm.sk

Ján Borčín

Snímky František Rajecký

Galakonzert k MDŽ: Zaspieva Hammel, Skrúcaný aj Partlová

Bratislavské Nové Mesto si ako tradične v marci uctí svoje ženy. Pri príležitosti Medzinárodného dňa žien pozýva starosta Rudolf Kusý všetky Novomešťanky na galakonzert, ktorý sa uskutoční **v stredu 6. marca o 15.30 h vo veľkej sále Istropolisu.**

V rámci bohatého programu sa predstavia populárni speváci a herci: Paľo Hammel, Štefan Skrúcaný, Mírka Partlová,

Kamil Mikulčík, Eudo Kuruc, dlhoročný sólista operety Novej scény Jozef Benedik a ďalší. Hrať bude orchester VV System Vlada Valoviča. Pripravené budú aj ďalšie prekvapenia a malé občerstvenie.

Vstup je, samozrejme, voľný. Vzhľadom na obmedzený počet miest si však vstupenky treba rezervovať na telefónnom čísle **02/49 253 424.**

Tešíme sa na Vás!

V Novom Meste opäť stúpol počet zapísaných prvákov

Záujem o základné školy v bratislavskom Novom Meste je čoraz väčší. Potvrdil to aj zápis prvákov 8. a 9. februára.

Do prvých ročníkov ôsmich základných škôl, ktoré sú v správe mestskej časti Nové Mesto, prihlásili rodičia na školský rok 2013/2014 453 detí, čo je o 46 viac ako minulý rok. *„Počet prvákov nám z roka na rok rastie. Je to výsledok kvalitnej práce a ponuky našich základných škôl, ktoré majú dobré meno nielen v Bratislave, ale aj v iných častiach Slovenska,“* povedal starosta Nového Mesta Rudolf Kusý.

Dve tretiny zo zapísaných detí pochádzajú z Nového Mesta, zvyšná tretina z ostatných mestských častí Bratislavy a z mimobratislavských miest a obcí. Prevalu majú tento rok chlapci, ktorých je 271, dievčat zapísali 182. Najväčší záujem bol medzi rodičmi o Základnú školu Za kasárňou, kde prihlásili 172 budúcich prvákov a o Základnú školu Jeséniova - tu evidujú 71 zapísaných detí.

Novomestské základné školy dosahujú tradične výborné výsledky v celoštátnych testoch, na školských olympiádach, v umeleckých a športových súťažiach. Takmer sto percent žiakov končí ročníky s hodnotením „prospech“.

Vysokú úroveň škôl z mestskej časti Nové Mesto potvrdil aj rebríček, ktorý pred tohtoročnými zápsmi zostavil inštitút INEKO - do prvej šestky škôl v rámci hlavného mesta sa dostali hneď tri. Základná škola Odborárska skončila druhá, škola na Jeséniovej piata a Za kasárňou šiesta. Rebríček bol zostavený na základe výsledkov, ktoré deviataci z jednotlivých škôl dosiahli v školskom roku 2011/2012 v celoštátnych testoch z matematiky a slovenského jazyka Testovanie 9.

V prvej tridsiatke najlepších bratislavských základných škôl skončili aj ďalšie naše školy - Česká, Riazanská a Sibírska. *„V testovaní deviatakov dosiahlo jediná novomestských škôl celkový výsledok, ktorý je lepší ako celoslovenský priemer,“* pripomína vedúci oddelenia školstva Miestneho úradu Bratislava - Nové Mesto Vladimír Novák.

Ján Borčín
Snímka František Rajecký

Občania žiadajú priechody cez odstavenú železničnú trať

Zriadiť priechody cez železničnú trať, spájajúce Račiansku ulicu s Kukučínovou, žiadajú občania v petícii, ktorá bola spustená v uplynulých týždňoch. Priechody by mali uľahčiť pohyb občanov v tejto lokalite a skrátiť im cestu na polikliniku na Tehelnej ulici, do Istropolisu, detských jasí na Robotníckej či do Strediska kultúry na Vajnorskej.

Zástupkyňa petičného výboru Marta Hrebíčková sa v tejto veci stretla so starostom mestskej časti Bratislava - Nové Mesto Rudolfom Kusým. *„Tento problém dobre poznáme a aktívne sa snažíme ho riešiť. Preto som rád, že z predchádzajúcej diskusie s občanmi vzišla táto petičná akcia, ktorú aj s miestnymi poslancami plne podporujeme,“* povedal Rudolf Kusý.

Občania sa v petícii obracajú na Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR, ktoré musí dať súhlas na takúto úpravu. Prechádzať cez železničnú trať

je dnes zakázané, aj keď je v súčasnosti nefunkčná, keďže po nej vlaky nepremávajú. Občania žiadajú, aby sa tu zriadili priechody najmä na dvoch miestach: od polikliniky na Tehelnej ulici smerom na Račiansku ulicu a naspäť (napr. na mieste, kde železničná trať pretína Budyšínsku ulicu) a na mieste bývalej lávky pre peších ponad koľajisko (teda tam, kde trať pretína Škultétyho ulicu). *„Mnohí obyvatelia, medzi nimi aj starší ľudia, vidia napríklad polikliniku na Tehelnej z okien svojich bytov. Keď však potrebujú do nej ísť, musia vykonať zdĺhavú okružnú cestu popri železničnej trati. Ďalším občanom to zasa značne predlžuje cestu do práce,“* upozorňuje Marta Hrebíčková.

Cez trať dnes mnohí ľudia prechádzajú aj napriek zákazu. Terén však na to nie je usposobený, preto môže byť pre chodcov nebezpečný. *„Ide nám predovšetkým o čas, ktorý dnes občania strácajú veľ-*

kými obchádzkami a o ich bezpečnosť,“ povedal poslanec novomestského miestneho zastupiteľstva Peter Szusčík, ktorý je aj členom petičného výboru. V čase našej redakčnej uzávierky podpísalo petíciu viac než 800 občanov. Petičný hárok na podpis si môžete stiahnuť na webovej stránke mestskej časti www.banm.sk

Ján Borčín
Snímka František Rajecký

Rekonštrukcie stihli dokončiť pred snehovou nádielkou

Aj keď zima nie je ideálny čas na opravy a rekonštrukcie, práce sa nezastavili ani na prelome roka. Pracovníci miestneho úradu zabezpečovali niekoľko investičných projektov, predovšetkým s úrnu zásahy na školských budovách.

• Plochá strecha na budove detských jasí na Robotníckej ulici zatekala a vyžadovala si rýchlu opravu. Aj keď sa posledné práce realizovali uprostred januára, stavbári ich stihli dokončiť pred prvým snežením. Opravili atiky a v kritických bodoch prelepili strešnú krytinu, čo si vyžiadalo náklady vo výške približne 2400 eur.

• O čosi väčší objem prác i financií si vyžiadala oprava plochej strechy materskej školy na Šancovej ulici. Polovicu strechy (225 m²) bolo potrebné prekryť novou povlakovou krytinou, aby sa predišlo havarijnému stavu a zatekaniu. Oprava stála takmer 5900 eur.

• Materská škola na Legerského ulici má valbovú strechu, ktorá už pamätá veľa generácií škôlkarov. S výmenou krytiny sa počíta v rozpočte na rok 2013, realizačný projekt je už hotový. Pred zimou preto strechári opravili len najkritickejšie miesta a vymenili poškodené late, aby strecha v relatívne dobrom stave prežila zimu.

• V decembri minulého roka stavbári dokončili úpravy na detskom ihrisku na Bojnickej ulici a odovzdali areál do správy EKO-podniku VPS. Hracie zostavy, lezecká stena aj hojdačky sú chránené

odolným kovovým oplatením. Už počas prvých teplejších jarných dní bude ihrisko k dispozícii netrpelivým najmenším obyvateľom z okolia. Do jeho rekonštrukcie investovala mestská časť 16 730 eur.

Konečne teplo!

Ako sa po mnohých rokoch sťažností podarilo opraviť kúrenie na základnej škole Cádova, zašli sme sa pozrieť osobne. Že sa pracovné prostredie zlepšilo, pocítili sme hneď po vstupe do budovy.

Nový a na tie časy veľmi moderný vykurovací systém dostala škola pred dvadsiatimi rokmi, prečo teda neuspokojoval nároky? Vysvetlil mi to poslanec Branislav Feješ, ktorý sa do riešenia problému osobne zapojil: „V tom čase nainštalovali síce veľmi pokrokovú kotolňu, ale nevyriešili hydraulické vyregulovanie systému. Po čase nesprávneho používania sa, žiaľ, ukázali následky, vykurovací systém jednoducho nestačil na vyhriatie budov.

Až v roku 2012 sa v rámci plánovaných investícií pristúpilo k náprave. Spočítala v doregulovaní hydraulického systému a optimalizácii riadiaceho systému kotolne.“ Jednoducho, riadiaci systém bol vymenený za „šikovnejší“. Obsahuje viaceré tlakomery, prietokomery a teplomery, lepšie reguluje činnosť kotolne, a pritom má nižšiu spotrebu. Aj radiátory v triedach dostali regulačné termostatické hlavice, aby sa neplytvalo, ale kúrilo len toľko, koľko je potrebné.

„Pracovníci dodávateľskej firmy Miteco pracovali cez víkend a po vyučovaní, napriek tomu skrátili čas dodávky o jeden týždeň a zaslúžia si poďakovanie. Od januára všetko beží bezchybne,“ hovorí riaditeľka školy Miroslava Komorníková. Dôležité je, že kúrenie je sledované na diaľku, technický pracovník dodávateľa kontroluje stav prostredníctvom počítača. Keď zistí odchýlky, vyšle do školy servisného technika, aby okamžite zasiahol.

Po prvom úspešnom kroku sa púšťajú do ďalších. „V spolupráci s mestskou časťou sme podali projekt na zateplenie a výmenu okien. Usilujeme sa získať finančný príspevok v rámci grantového programu neziskového EkoFondu, ktorý podporuje činnosť zameranú na efektívne využívanie energií. Výsledok bude známy v apríli, verím, že sa to podarí. Spolu s funkčným kúrením by sme sa výrazne posunuli dopredu,“ dodáva riaditeľka.

Jana Škutková

Ako zvládnuť dlhú zimu?

Snehové vločky k zime patria a deťom ani lyžiarom romanticky zasnežené bratislavské kopce iste neprekážajú. Inak sa už na snehové záveje pozerajú kompetentní pracovníci mestskej časti, ktorí sa starajú o zjazdnosť ciest a zabezpečujú prístupnosť všetkých dôležitých miest. Mestská časť Nové Mesto má náročné úseky ciest predovšetkým na Kolibe a na Kramároch, namrzanie kopcovitého terénu či silnejší vietor tu situáciu komplikujú.

„Tohtoročná zima bola dlhá a mimoriadne bohatá na zrážky. V porovnaní s minulým rokom sme spotrebovali trikrát viac posypových materiálov, technické vozidlá najazdili len od novembra do konca februára dva aj pol násobok kilometrov. Mechanizmy aj ľudia boli v teréne bez prestávky na tri zmeny. Samozrejme,

má to nepríjemný dopad na náklady spojené s údržbou, spotrebou pohonných látok a s opravami. A to už ani nehovorím o vyčerpanosti ľudí či chrípkovvej epidémii, ktorá dokáže pomeniť všetky plány,“ hovorí riaditeľ EKO-podniku VPS Ing. Robert Molnár.

Zima, ktorá patrila k najnáročnejším za posledných dvadsiat rokov, odkryla všetko, čo nebolo optimálne zorganizované alebo presne naplánované. „Na rokovanie miestneho zastupiteľstva pripravujeme komplexný návrh riešenia zimnej údržby. Chceme presne zafinovať rozsah prác, zmapovať úseky ciest v správe mestskej časti a potrebné personálne a technické kapacity, zrátať finančné nároky. Súkromní vlastníci pozemkov, ktorí sa zatiaľ vyhýbali plneniu povinností, musia pristúpiť k riešeniu, či už to urobia vlast-

nými silami, alebo využijú služby dodávateľov. Technické vybavenie postupne dopĺňame a obnovujeme, a v súčasnej ekonomickej situácii to nie je jednoduché. Musíme urobiť maximum pre dobrú prípravu, aj keď extrémne a neočakávané situácie sa zrejme budú vyskytovať vždy,“ dopĺňa Ing. Molnár.

Jana Škutková, snímka František Rajecký

Jarné upratovanie klope na dvore

Aj vy sa už tešíte, ako na jar upracete a zbavíte svoje domácnosti zbytočných vecí? Veľkoobjemové kontajnery, ktoré budú na území mestskej časti opäť rozmiestnené v marci a apríli, prídu vhod. Určené sú na objemný odpad z domácností, koberce, starý nábytok a podobné predmety, musia však byť rozložené na jednotlivé diely. Do kontajnerov sa nesmie odkladať elektroodpad a domáce spotrebiče, farby, žieraviny, lieky, riedidlá, oleje a ropné látky ani obaly z nich,

stavebný alebo recyklovateľný odpad. Na dodržiavanie poriadku bude dohliadať pracovník EKO-podniku, ktorý nepovolí uloženie zakázaného odpadu. **Kontajnery budú na všetkých miestach pristavené od 10. h do 17.30 h.**

ROZMIESTNENIE VEĽKOOBJEMOVÝCH KONTAJNEROV

ulica	stojisko	termín
1. Teplická	pri garážach	19. 3. 2013
2. Biely kríž	námestie	19. 3. 2013
3. Piešťanská	na rohu Sibírskej	20. 3. 2013
4. Sibírska	na rohu Šuňavcovej	20. 3. 2013
5. Americká	oproti pizzerii Legio	21. 3. 2013
6. Belehradská	na rohu Kováčskej	21. 3. 2013
7. Za kasárňou	pri trafostanici	22. 3. 2013
8. Tegelhofa	Príkopova pri ŠK	22. 3. 2013
9. Ľudové nám.	pri parku	26. 3. 2013
10. Sliachska ul.	horná časť pod lesom	26. 3. 2013
11. Riazanská	č. 2-4 (zastávka č. 50)	26. 3. 2013
12. Družstevná	Kalinčiakova pri vjazde	27. 3. 2013
13. Riazanská	dvor Pavlovská	27. 3. 2013
14. Cesta na Kamzík	parkovisko	3. 4. 2013
15. Jahodová	podľa miesta	3. 4. 2013
16. Višňová	parkovisko	3. 4. 2013
17. Na Revíne	malé parkovisko	4. 4. 2013
18. Bellova	pri škole	4. 4. 2013
19. Tupého	pri č. 51	4. 4. 2013
20. Rozvodná	pri č. 11 – 13	8. 4. 2013
21. Brečtanová	na konci ulice	8. 4. 2013
22. Horská	pri vinohradoch dole	8. 4. 2013
23. Mierová kolónia	Tylova	11. 4. 2013
24. Nobelova	pri č. 42	11. 4. 2013
25. Tomášikova	pri č. 50 - Koloseum	11. 4. 2013
26. Guothova	č. 9 - 11	15. 4. 2013
27. Robotnícka	na rohu Moravskej	16. 4. 2013

Oprava

V článku Trampské časy ožívajú v spomienkach sme pána Karola Vallu nechtiac premenovali na Jána. Za chybu sa mu ospravedľujeme, takisto našim čitateľom.

Vraciame sa k téme odpadov

Dôvodom je list pozorného čitateľa, ktorý doplnil naše informácie. Doslova nám napísal: „Regagujem preto, lebo separovanie na Slovensku je v plienkach a propagačné články môžu byť veľkým prínosom pre osvetu obyvateľov. Samozrejme, ak ľudí naučia, ako separovať správne.“ Ako sme zistili, ide o čerstvého absolventa environmentalistiky v učiteľskej kombinácii pána Petra Višvádera. Spolupracoval už napríklad s organizáciou Daphne, Inštitútom aplikovanej ekológie, kde v rámci ekovýchovy učil správne separovať deti.

Spomenul, že medzi plasty, ktoré sa dnes už separujú, patrí viac surovín, než sme v minulom čísle uviedli, teda nielen PET fľaše, tetrapaky (viacvrstvové obaly z nápojov) a plechovky (tenké hliníkové plechovky z nápojov). Veľkú časť plastových odpadov z domácností tvoria podľa neho rozličné tégliky, polystyrénové podnosy a iné plastové fľaše. Keby sme ich na základe neúplných informácií zo separovania vylúčili, asi polovica separovateľných plastov by skončila v komunálnom odpade. A to určite nie je maličkosť.

A tak sme sa po doplnení informácií obrátili na najkompetentnejších – na OLO, a. s.

Ústretová marketingová špecialistka Ing. Karin Zvalová nám sprostredkovala odpoveď od Dr. Pavla Víteka, riaditeľa úseku obchodu a marketingu. Napísal nám, že okrem spomínaných obalov z nápojov možno vhadzovať do kontajnerov na plasty aj „tenké igelitové a mikroténové tašky, igelitové fólie, nádoby z domácej „chémie“ (tekuté pracie prostriedky, aviváž, šampóny a pod.), tégliky z jogurtov a nátierok, plastové obaly z vajčiek, polystyrén, alobal i plastové fľaše z oleja“. Pripomenul, pravda, že do kontajnera nepatria znečistené plastové fľaše.

Dôležitá je informácia, že zberný dvor OLO, a.s. sa presťahoval. Nová adresa je Stará Iľvanska cesta 2 a nové sú aj údaje o jeho prevádzke. Otvorený je každý deň okrem nedele od 8. h do 18. h, telefón zostal nezmenený 0918 110 151. Zberný dvor prijíma individuálne dovezený objemný odpad (aj „zelený“), ako sme v predošlom článku uviedli, teda aj lepenku, kovový a drevený odpad a pneumatiky, ale pneumatiky z osobných vozidiel prijíma za úhradu – o tom sme zatiaľ neinformovali.

Keby sme separovali odpad skutočne dôsledne, dokázali by sme znížiť množstvo komunálneho odpadu o cca 70 percent, Peter Višváder je o tom presvedčený. „To znamená, že ak by sme odpad takto triedili, odvoz by sa mohol znížiť na jedenkrát za dva týždne – ušetrili by sme. Ale to by chcelo silnú motiváciu,“ píše. „Žiaľ, ľudia na Slovensku nemajú objektívny obraz o tom, ako si špiníme prostredie a čo tu po nás ostáva...“

Zhodli sme sa na tom, že problematika odpadov, ktorá sa týka všetkých obyvateľov Nového Mesta, mala by mať zastúpenie na stránkach HLAS-u i naďalej. Už na tom pracujeme.

Viera Vojtková

Staviame opretí o tradíciu

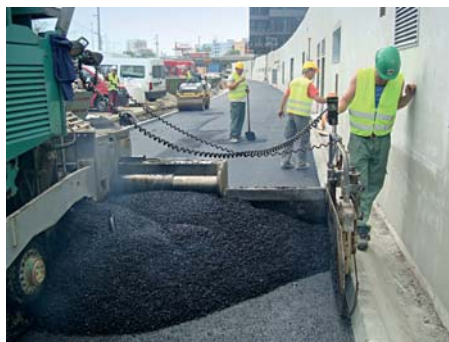
Najstaršia stavebná firma na Slovensku Pittel+Brausewetter sídli v našej mestskej časti a v tomto roku oslávi 143. výročie svojho založenia. Keď spomenieme stavby ako prvý výškový dom v Bratislave Manderla, Modrý kostolík, Reduta či kúpele Grössling, každý bude súhlasiť, že veľkou mierou prispela k vzhľadu i atmosfére nášho mesta a stavbárskemu remeslu vždy robila dobré meno.

Spoločnosť Pittel+Brausewetter založili v roku 1870 stavebný inžinier Victor Brausewetter a výrobca cementu barón Adolf Pittel. Za hlavné sídlo si zvolili Bratislavu. Obaja videli vo využití betónu a nových technologických postupov veľ-

kú budúcnosť. Od začiatku dbali nielen na moderné materiály a technológie, ale aj na estetické stvárnenie stavieb. Spolupracovali s najlepšimi architektmi tých čias - s Bratislavčanmi Ignácom a Alexandrom Feiglerovcami, s viedenskými Mayenderovcami, Ramlerom a inými.

V roku 1880 postavila firma Pittel+Brausewetter v Bratislave prvú modernú kanalizačnú sieť v Rakúsko-Uhorsku, neskôr veľkú časť kanalizácie vo Viedni a v 112 mestách habsburskej monarchie. Neskôr pribudli obytné budovy, sakrálné stavby, továrenské a technické objekty aj vodné stavby. V našej mestskej časti sa fir-

ma podieľala na stavbe továrne Dynamit-Nobel, čokoládovne Stollwerck aj podniku Siemens. Potom komunistický režim nastolil vynútenú 42-ročnú prestávku, firma však naďalej úspešne pôsobila v susednej Viedni.

V roku 1991 sa činnosť firmy na Slovensku obnovila. Výrobné zameranie ovplyvnila kúpa spoločnosti Technické služby stavby (TSS), špecializovanej na výstavbu a údržbu komunikácií. Bohaté skúsenosti, kvalitné materiály a kapacitu mechanizmov využívala firma pri výstavbe ciest, parkovísk, spevnených, odstavných a manipulačných plôch. Postavila napríklad cestu na Železnú studničku, komunikácie okolo obchodných centier Aupark a Soravia, podieľala sa takmer na všetkých generálnych opravách mestskej komunikácií v Bratislave.

„V roku 2008 sme uviedli do prevádzky novú výrobu asfaltov. Obaľovňa as-

faltobetónových zmesí s kapacitou 120 ton asfaltu za hodinu je v súčasnosti najmodernejšou prevádzkou svojho druhu v Bratislave. Výrobná zmes je vybavená automatickým systémom riadenia,“ hovorí výrobný riaditeľ Ján Melúch a vysvetľuje: *„Čas prepravy asfaltu by nemal presiahnuť 90 minút, s poklesom teploty sa znižuje kvalita a dochádza k stratám. Z vlastnej prevádzky v meste dokážeme asfalt dopraviť na bratislavské cesty za niekoľko minút. Využívame zakryté, špe-*

ciálne na tento účel prispôbené vozidlá, spolupráca vodičov a výroby je presne načasovaná. Vďaka tomu môžeme ponúknuť priaznivú cenu a garantovať vysokú kvalitu zabudovanej asfaltovej zmesi v mestských komunikáciách.“

Špecialitou firmy Pittel+Brausewetter je progresívna technológia CRETEPRINT

na autobusové zastávky s dlhodobou životnosťou. Používaný betón je vlastným patentom spoločnosti, jeho povrchová úprava je charakteristická pridaním červených farebných pigmentov do zavlhnutej betónovej zmesi. Prednosťou postupu je mimoriadna trvanlivosť, ale aj rýchlosť zhotovenia. Mestská hromadná doprava môže po plochách jazdiť už po 48 hodinách, pritom na zastávky platí desaťročná záruka. *„Nejde len o to, ako zabetónovať zastávku, dôležité sú skúsenosti ľudí, pružnosť výroby, dobre zorganizovaná verejná doprava, aby nevznikali zápchy. Navrhujeme ekonomicky a technologicky najvýhodnejší spôsob opravy a ak je potrebné, nasadíme kapacity vo večerných hodinách alebo cez víkend,“* dodáva Ján Melúch.

Výrobná prevádzka firmy Pittel+Brausewetter na Starej Vajnorskej je veľmi ohľaduplná k životnému prostrediu a spĺňa prísne normy na prašnosť, hlučnosť aj emisie. Veľká časť vybraných povrchov z mestskej komunikácií sa recykluje a používa znova – menej sa tak zaťažuje doprava, cesty aj skládky odpadu.

Ceny tepla v roku 2013

Úrad pre reguláciu sieťových odvetví (ÚRSO) každoročne schvaľuje na základe cenových návrhov teplárenských spoločností ceny tepla pre jednotlivé subjekty. Celý proces stanovovania cien a ich regulácia podlieha Zákonu č. 276/2001, §12 a § 14 o regulácii v sieťových odvetviach. Bratislavská teplárenská, a. s., ako spoločnosť s dlhoročnou tradíciou sa snažila v rámci poskytovania svojich služieb - kvalitnej dodávky tepla a teplej vody a zvyšovania spokojnosti zákazníkov zabezpečiť čo najnižšiu cenu. Aj napriek negatívnym faktorom, ktoré vstupujú do ceny a majú výrazný vplyv na jej výšku. Na rok 2013 schválil ÚRSO Bratislavskej teplárenskej spoločnosti cenu tepla pre domácnosti vo výške 21,0818 €/GJ.

V prepočte na kWh to je 0,0759 €/kWh.

- Variabilná zložka ceny tepla **0,0423 €/kWh**
- Fixná zložka ceny tepla **178,0505 €/kWh**

V porovnaní s ostatnými subjektmi poskytujúcimi služby v oblasti tepelnej energetiky môžeme konštatovať, že Bratislavská teplárenská, a. s., má aj naďalej jednu z najnižších cien pre svojich odberateľov. Pri stanovovaní a výpočte cien tepla je dobré vedieť, že cena sa skladá z dvoch zložiek, a to z variabilnej a fixnej.

FIXNÁ ZLOŽKA CENY TEPLA

Platba za fixnú zložku ceny tepla nie je závislá od reálneho odberu v danom roku. Inými slovami, cena fixnej zložky nezávisí od toho, či je rok teplejší alebo chladnejší, platby sú rovnaké. Ide o náklady, ktoré musí výrobca vynaložiť na to, aby bol schopný dodávať odberateľovi teplo a musí ich vynaložiť bez ohľadu na objem dodávok. Sú to náklady súvisiace s prevádzkou tepelnotechnických zariadení, distribúcie tepla, opráv...

Na určenie výšky a platby fixnej zložky stanovil ÚRSO parameter, ktorý sa volá regulačný príkon. Každý zmluvný odberateľ

tepla má určený vlastný regulačný príkon, ktorý je stanovený v kW (kilowattoch). Stanovuje sa na základe jeho odberov tepla a je nemenný počas celého roka. K úprave vypočítanej hodnoty regulačného príkonu môže dôjsť na základe dohody odberateľa a dodávateľa pred začatím ďalšieho regulačného roka z dôvodu zásadného zníženia spotreby tepla (napr. zateplenie, vyregulovanie objektu a pod.).

VARIABILNÁ ZLOŽKA CENY TEPLA

Variabilná zložka ceny je tvorená nákladmi, ktoré sú vynaložené na palivo (v prípade BAT, a.s., je to zemný plyn) a elektrickú energiu spotrebovanú na výrobu daného množstva tepla. Odberateľ platí za skutočne odobraté množstvo tepla.

Podľa platných memných jednotiek množstvo odobratého tepla už nie je GJ, ale kWh (kilowatthodina). Platí prepočet 1000 kWh = 3,6 GJ alebo 1 GJ = 277,7778 kWh.

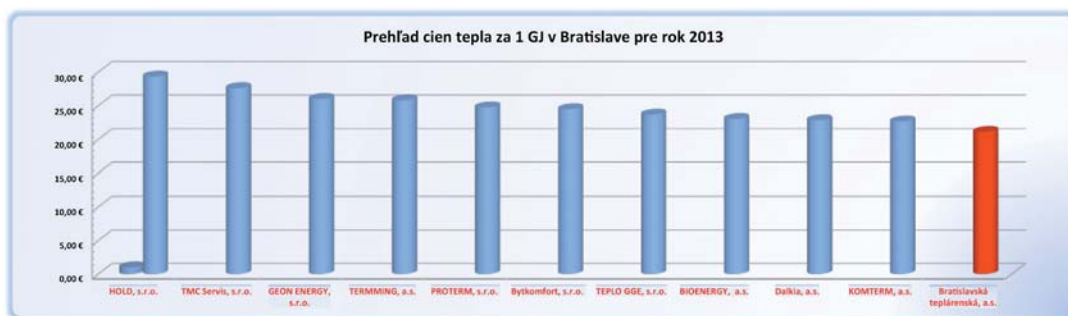
CELKOVÁ CENA TEPLA

V predchádzajúcich obdobiach boli odberatelia zvyknutí sčítavať variabilnú a fixnú zložku ceny tepla, aby získali celkovú cenu. Na základe tohto kroku si ju jednoducho vedeli porovnať s cenou z predchádzajúceho roka, prípadne s cenou iných dodávateľov. Bolo to jednoduché, pretože obe zložky ceny tepla boli stanovené v rovnakých jednotkách (v €/GJ). V súčasnosti nie je možné urobiť takýto jednoduchý prepočet, lebo každá zo zložiek ceny tepla je stanovená v iných jednotkách. Fixná zložka ceny tepla je stanovená v EUR/kW regulačného príkonu

môže do svojich nákladov započítať iba minimálnu stratu na rozvodoch, ktorú mu určí energetická inšpekcia ako oprávnený orgán. Všetky ostatné straty (tzv. nadnormatívne) nie sú zahrnuté v cene tepla a odberateľ ich neplatí.

- Neprimeraný zisk: Mnoho odberateľov si myslí, že dodávateľia tepla dosahujú vysoké neprimerané zisky. Táto predstava vychádza z neustáleho rastu cien tepla v posledných rokoch. Nie je však pravdivá. Rast ceny tepla je spôsobený rastom variabilných nákladov. Zisk dodávateľa tepla je regulovaný. Jeho výška sa za posledných 5 rokov zásadne nemenila. Zisk je regulovanou položkou a je stanovený Výnosom ÚRSO, výrobca si nemôže stanoviť jeho výšku ľubovoľne. Rovnako nemôže do nákladov na výrobu tepla započítať nadštandardné pôžitky, ako sú napríklad odmeny štatutárnym orgánom, dary, príspevky na rekreácie, rekondičné a ozdravné pobyty, sponzoring a podobne. Snahou a cieľom

a variabilná zložka ceny tepla v EUR/kWh odobratého tepla.

ODBERATEĽ V CENE TEPLA NEPLATÍ

- Straty na rozvodoch: Výrobca tepla

spoločnosti Bratislavská teplárenská, a. s., je prozákaznícky prístup ku všetkým svojim odberateľom, chcú im zabezpečovať bezporuchovú a kvalitnú dodávku tepla a teplej vody.

V tržnici chceme prebudiť nový život

„Ak chceme v meste udržať toto charakteristické nákupné miesto, zisk nemôže stáť na prvom mieste. V staršej budove, do ktorej sa roky neinvestovalo, sú vysoké nároky na údržbu i opravy technológií,“ hovorí Ľudovít Kováč, vedúci strediska Tržnica v EKO-podniku VPS.

Tržnica otvorená v roku 1984 bola vo svojich najlepších rokoch mimoriadne obľúbeným miestom drobných nákupov aj stretnutí. Absolútnu prevahu v sortimente mávali kvety, ovocie, zelenina a ďalšie poľnohospodárske produkty. Veľa sa zmenilo po roku 1989, keď tržnicu na istý čas zaplavili predajcovia lacného ázijského textilu. Mnohí z nás vtedy na ňu aj trochu zanevreli. Situácia sa však opäť zmenila, dnešní mladí ľudia už tento druh odevov príliš nevyhľadávajú, nájomníci predajných miest sa vymenili a tržnica nadobúda svojho pôvodného ducha. A spolu s ním typickú príjemnú

vôňu čerstvého pečiva a zákuskov, pečeného mäsa či kvasenej kapusty. Od samého začiatku prevádzky až dodnes sa zachovala predajňa živých rýb, na nové

trendy v stravovaní zareagoval predajca biopotravín. Po ovocie a zeleninu sem prichádzajú obyvatelia z celého okolia, na obed či desiatu zaskočia pracovníci z blízkych firiem, niekedy aj pacienti

a personál z neďalekej nemocnice.

Ak tu niekto dlhší čas nebol, prekvapí ho široká škála služieb. Nájdete tu pánske holičstvo i dámske kaderníctvo, krajčírsku dielňu na úpravy odevov, opravovňu obuvi i dáždnikov. Nabrusia vám tu nože a nožnice, vymenia batérie v hodinkách, zhotovia kľúče. „Rád by som ešte našiel záujemcu o podnájom, ktorý by otvoril prevádzku manikúry a pedikúry. Tiež som presvedčený, že by sa u nás dobre užívala lekáreň. Medzi návštevníkmi je veľa seniorov, mali by všetko poruke. Rokujeme s bankami, či by u nás nemohli nainštalovať bankomat, to sú dnes služby, na ktoré sú ľudia už zvyknutí,“ dodáva Ľudovít Kováč.

Jana Škutková

Snímky František Rajecký

UŽ AJ NOVÉ MESTO MÁ SUPERRÝCHLY INTERNET A TELEVÍZIU

OPTICKÉ PRIPOJENIE DOMÁCNOSTÍ DOSTUPNÉ UŽ AJ V BRATISLAVSKOM NOVOM MESTE

Po viacerých ohlasoch obyvateľov bratislavského Nového Mesta, týkajúcich sa moderného optického internetového pripojenia domácnosti, ktoré je už dostupné takmer v celej Bratislave, je možnosť pripojenia sa k optickej sieti pre ďalších viac ako 12 tisíc domácností v Novom Meste reálna. A nielen k internetu, ale aj k špičkovej interaktívnej digitálnej televízii. Naše domácnosti v mestskej časti Nové Mesto sa tak posunuli do moderného 21. storočia, v ktorom majú dominantné postavenie informácie a okamžitý prístup k nim.

V uplynulom roku pracovníci telekomunikačnej spoločnosti Towercom, a.s. zavŕšili výstavbu optickej infraštruktúry k bytovým domom a obchodným priestorom tejto mestskej časti. Od sklonku minulého roka na tejto optickej sieti ponúka svoje služby pre domácnosti spoločnosť TelecomCorp, a.s. Každý, kto sa chce pozrieť, ako funguje optický internet v modernej domácnosti, aké vymoženosti a pohodlie prináša interaktívna digitálna televízia, je vítaný v predajnom a predvážiacom centre na Račianskom myte 1/C (obchodná pasáž za

Tatrabankou). Pracovníčky centra ochotne odpovedia na vaše otázky a predstavia inovatívne internetové a televízne služby, ktoré sú dostupné vo vašom dome. **Prevádzková doba predajného a predvážacieho centra je v pondelok až v piatok od 9.00 hod do 16.30 hod, v stredu do 18.00 hod a v piatok od 9.00 do 12.00 hod.**

RÝCHLY OPTICKÝ INTERNET PRE CELÚ RODINU

Pri internetovaní vás nečakajú už žiadne obmedzenia, informácie budete mať okamžite vždy po ruke. Ak si pripojíte svoju domácnosť k internetu s rýchlosťou svetla, uvidíte bleskurýchle načítavanie hudby, videa, hier, internetových stránok, ako aj množstvo interaktívnej zábavy pre celú rodinu. Optický internet je časovo aj dátovo neobmedzený a dostatočne rýchly pre každého člena vašej domácnosti.

INTERAKTÍVNA DIGITÁLNA TELEVÍZIA AJ VO VAŠOM TELEVÍZORE

Digitálna televízia môže vyzeráť aj inak, než ako ste boli doteraz zvyknutí. K najvyššej kvalite obrazu a zvuku v modernom HDTV formáte môžete získať aj moderné inter-

aktívne funkcie: elektronický programový sprievodca, nahrávanie programov, televízny archív, pozastavenie obrazu, oneskorené zapnutie obľúbeného programu a mnoho ďalších. V ponuke je viac ako 60 televíznych kanálov, vrátane najsledovanejších slovenských a českých TV kanálov, ako aj desiatky TV staníc vo vysokom rozlíšení. Službu si môžete dať zriadiť rýchlo a pohodlne, postačí vám iba 1 Euro pri viazanosti na 24 mesiacov. Objednávky služieb je možné realizovať aj cez internet. Tak prečo nevyužiť jedinečné a zároveň najlacnejšie riešenie interaktívnej televízie a optického internetu?

Informovať sa môžete aj na tel. čísle 02/ 442 500 58 alebo www.telecomcorp.sk.

**OPTICKÝ INTERNET
V NOVOM MESTE
NA 1 ROK
ZADARMO**

Pri 24 mesačnej viazanosti
a zariadením za 1 Eur.

Viac informácií
na www.telecomcorp.sk.
Ponuka platí do 31. 3. 2013
alebo do odvolania.

Úspech zvyšuje sebadôveru detí

Vytvoriť darček pre budúcich prváčikov alebo masku na karneval – takú úlohu dostali deti zo školských klubov na osobitnej súťaži 15. januára v škole na Riazanskej ulici. Farebné papiere, kartóny, papierové rolky, vlna a všakovaký iný materiál poslúžili na vytvorenie veselých figúrok, obrázkov a drobných hračiek. Na zápise sa stali milými darčekom pre budúcich spolužiakov. „Súťaž je určená najmä deťom, ktoré nie sú mimoriadnymi talentmi v športovej či inej záujmovej činnosti. Šikovné ruky a fantáziu má v tomto veku každé dieťa a za svoj výtvor si zaslúži odmenu. Chceme ich povzbudiť, aby zažili radosť z úspechu a sami sebe viac dôverovali,“ prezradila koordinátorka tohto podujatia pani Jana Adamíková zo ZŠ Česka.

Kým deti tvorili, vychovávateľky z Nového Mesta, Krasňan a Rače si vymieňali skúsenosti a radili sa o spoločných problémoch: ako premietnuť do vychovávateľskej práce zmeny v školskom zákone, ako sklbiť pobyt na vzduchu a písanie domáчих úloh so záujmovou činnosťou malých športovcov či umelcov, ako zapojiť

študentov - budúcich pedagógov, aby im nechýbal kontakt s praxou.

Od 1. januára zvýšila mestská časť ročnú dotáciu na každé dieťa z 300 na 320 eur, ďalších pätnásť eur mesačne zaplatia za pobyt dieťaťa v školskom klube rodičia. Približne 1200 žiakov v Novom Meste navštevuje 51 oddelení školských klubov.

Dokážu im ponúknuť zaujímavý popoludňajší program a vyplniť čas do návratu rodičov z práce. Výborné sú podmienky na šport, vychovávateľky si pochvalovali najmä kurzy korčuľovania v spolupráci s občianskym združením Jumping Joe, ale obľúbené sú aj plavecké výcviky, výlety do zoo a do prírody. *Jana Škutková*

Z kráľovskej kuchyne

Sviatok Troch kráľov si žiaci 1. A triedy spolu so svojimi kamarátmi z triedy CP (francúzka prvá trieda) pripomenuli podľa francúzskych zvykov – pečením tzv. Galettes des rois. Je to koláč z listového cesta s mandľovou plnkou, do ktorého sa zapečie malá figúrka. Ten, kto ju pri jedení nájde, stane sa kráľom a dostane kráľovskú korunu. Všetky prváčence si popri pečení koláča vyrobili aj korunu, aby potom neboli smutní, ak práve v ich kúsku koláča malú figúrku nenájdu. A korunky sa im naozaj podarili – jedna krajšia než druhá. Netreba dodávať, že všetci si pochutili aj na vynikajúcom koláči.

Miroslava Komorníková

Radšej diskusiu než príkazy

Škola na Riazanskej zdôrazňuje vo výchovnej práci tréning sociálnych zručností. Učitelia uplatňujú metódy, ktorými cielene vedú deti k tolerancii, spolupráci, vzájomnej úcte a rešpektu. Pri výchove sú dôležité vzťahy medzi žiakmi a učiteľmi, učiteľmi a rodičmi, ale aj medzi rodičmi a deťmi. Sami rodičia často pociťujú potrebu poradiť sa s odborníkmi, najst najvhodnejší prístup k riešeniu drobných či väčších konfliktov so svojimi potomkami.

V priestoroch školy vytvorili konferenčnú miestnosť na vzdelávanie širokej verejnosti. Práve sa v nej uskutočňuje projekt **Rešpektovať a byť rešpektovaný**. Moravskí lektori a psychológovia vysvetľujú rodičom, ako postupovať pri oprávnených nárokoch detí a dospelých, aké sú riziká trestov a čo sa dá podniknúť namiesto nich, v čom spočívajú riziká odmien a pochvál vo výchove.

Vzdelávací projekt je určený každému, kto cíti, že uplatňovanie moci, nátlaku a manipulácie vo vzťahoch s deťmi, ale aj s dospelými je vyčerpávajúce a málo účinné. V cykle desiatich celodenných stretnutí sa účastníci učia postupom

a komunikačným zručnosťami na zvládnutie náročnejších životných situácií. Získavajú pocit kompetencie, sebaúcty a vnútorného pokoja.

„Zaviedli sme panelové diskusie žiakov druhého stupňa s ich učiteľmi, zhovárame sa o problémoch alebo aktuálnych témach a učíme deti komunikovať. Jedna z takýchto diskusií bola venovaná klasifikácii. Ukázala som žiakom, ako sa robí hodnotenie, ako sú na tom jednotlivé triedy a ich žiaci, ako sa budú posudzovať výsledky,“ hovorí riaditeľka školy Ing. Pošvancová. Šiestakom a siedmakom to išlo ľahšie, u starších sa viac prejavovali zábrany. Báli sa, že si učiteľ na nich „sadne“. „Ale vysvetľovala som, že učiteľ má pracovný plán, musí ho plniť, a pri tom potrebuje spoluprácu žiakov. Určili sme si jasné pravidlá. V komunite učíme deti rozprávať na verejnosti a rešpektovať názory druhých. Panelové diskusie vedú zatiaľ učitelia, ale od budúceho roka chceme aj túto úlohu preniesť na žiakov, aby sa naučili klásť otázky a moderovať,“ dodáva riaditeľka.

Jana Škutková

Centrum OLIVO pre malých aj veľkých

Kľaknúť si k dieťaťu a spolu s ním poskladať dráhu pre vláčik, postaviť kartónový hrad alebo vystrihnúť hrocha. Podobné aktivity nemusia byť v dnešnej uponáhľanej rodine samozrejme.

Centrum OLIVO sa rozhodlo vytvoriť na Stromovej ulici na Kramároch priestor, kde znie príjemná hudba a každý deň je iný. Menšie deti sa môžu vytancovať, kým otcovia so staršími potomkami postavajú vtáčiu búdku, mamy vypijú čaj, alebo si zacvičia. Pod vedením od-

borníkov rozvíjajú deti svoje výtvarné nadanie, športujú, alebo sa venujú inej zaujímavej činnosti.

„Centrum Olivo sa chce zaradiť k obľúbeným vzdelávacím a kultúrnym inštitúciám v meste. Postaráme sa o deti, kým si mamy a otcovia vybavujú, čo potrebujú. Aj rodičom umožníme príjemne stráviť čas, kým sa ich deti venujú výtvarným, hudobným, pohybovým či tanečným aktivitám. Každý člen rodiny si u nás nájde priestor na sebareali-

zácii,“ hovorí didaktická garantka Marta Vránová, PhD. a pozýva našich čitateľov na návštevu do tohto tvorivého sveta hier. Viac o činnosti a programe nájdete na www.olivo.sk (js)

Prišiel aj kúzelník

Druhý februárový týždeň patril maskám a rozprávkovým kostýmom. Stredisko kultúry na Vajnorskej zaplnilo 250 žiakov novomestských základných škôl. Nechýbali súťaže, vystúpenie tanečníkov a folklórnych súborov. Každá škola bola ocenená veľkou spoločenskou hrou a deti si pochutnali na tradičnej fašiangovej maškrte – šiške s džemom. Ďalšie dve soboty zabával deti aj kúzelník. Prišiel na Fašiangový karneval do

Domu kultúry na Kramároch aj do Strediska kultúry na Vajnorskú, kde sa konala Čarovná zima s Valentínom. A aké by to boli fašiangy bez detskej diskotéky! Na Kramároch malých Novomešťanov roztancovala Disko Jarka, na Vajnorskej zasa Mia. Ani odtiaľ, samozrejme, neodchádzali deti bez zaslúžených darčiekov. O tom, že sa tohtoročná Detská zima v Novom Meste vydarila, svedčia spokojné úsmevy detí. „Je radosť

vidieť deti v pohybe a pri zábave. Už teraz sa môžu tešiť aj na ďalšie akcie, ktoré pre ne pripravujeme na jar či v lete,“ naznačil starosta Rudolf Kusý.

Ján Borčín, snímky František Rajecký

V Stredisku kultúry na Vajnorskej sa v sobotu 2. februára stretli malí milovníci kina. Obľúbenú rozprávku si priamo na mieste vybrali samy deti – v ponuke boli Shrek 3, Rango a Ako vycvičiť draka. V hlasovaní tesne vyhral Shrek. Malú sálu Strediska kultúry zaplnilo zhruba 60 detí.

Profesionálna dentálna hygiena teraz s 50 % zľavou.

Ošetrovanie zahŕňa:

- vstupné vyšetrenie a založenie zdravotnej dokumentácie
- odstraňovanie zubného kameňa, povlaku a pigmentových nánosov
- leštenie a poučenie o správnej hygiene

Dĺžka ošetrovania max. 70 min.
Kupón možno využiť
od 1. 3. do 30. 4. 2013

Objednať sa môžete na:
t. č.: 0915 165 887
www.cistezuby.sk

Emília Galážová, dipl.d.h.
Ambulancia dentálnej hygieny – Čisté zuby
Kukuričná 1, 831 03, Bratislava – Nové mesto

KUPÓN

„Je tu dobrá partia,“ zhodujú sa v klube na Vajnorskej

Vedúcu Klubu dôchodcov na Vajnorskej 51 pani Ruženu Deákovú som našla pri počítači, sledovala inštruktáž telovýchovných cvikov. „V tejto menšej miestnosti sa to bude dať využiť,“ povedala s uspokojením. „Môže tu cvičiť osem ľudí zároveň a všetci vidia na obrazovku. Pravda, zohrnali sme už aj cvičiteľa.“

Problémom býva zladiť termíny cvičení s programom šachistov. Dupot v bočnej miestnosti ich vraj ruší v sústredení. A šachisti v tomto klube – to je priam elita.

Je ich asi pätnásť, podaktorí prichádzajú aj z iných mestských častí a rovnako ako miestni sa vyznačujú tým, že zväčša nevni majú, čo sa deje naokolo.

„Musím ich upozorňovať: Chlapci, ide sobota, zajtra bude klub zatvorený – inak tu budú stáť pred dverami,“ smeje sa pani Deáková.

Ale je na nich pyšná. Dvakrát do roka usporadúvajú v spolupráci so šachovým spolkom z Karlovej Vsi skutočný turnaj o ceny, ktorý trvá až do večera, lebo hrá každý s každým. „A teraz na jeseň sa našim chlapcom prvý raz podarilo obsadiť čelné miesta,“ pochvaluje si. „Zvítazil pán Bukovčák.“

V rozľahlej hlavnej sále sa členovia klubu zvyčajne venujú rôznorodým činnostiam, stačí vhodné rozostaviť stoly. Ten najdlhší so štebotajúcimi ženami utišila dnes pani vedúca (ale iba na chvíľu) pripraveným testom. Týkal sa gramatiky a nesprávne používaných bohemizmov. Ženy krúžkovali správne odpovede, niektoré sa potichu ra-

dili so susedkami. Nijaké protesty, pani Lubica Hrnčiarová dokonca neskôr vyhlásila, že takéto kvízy obľubuje. Kto ukončil test, mohol sa venovať priloženej krížovke.

Čo ktorá z vás má v klube najradšej? Čo vás sem najviac ťahá? - spytovala som sa žien. „Štatisticky“ to vyhrali ručné práce. Od paličkovania až po „šperky“ z korálikov navlečených na tenkom drôte – tie vytvára pani Irena Antalová, ďalšie ženy sa priúčajú. Pani Františka Komorníková vyrába zasa košíky zo zošúľaného papiera.

„Ale rozprávame sa aj o kuchyni, o receptoch, tu a tam každá z nás prinesie niečo ochutnať,“ vraví pani Renáta Romová. „Ja žijem sama, tak sem chodím najmä kvôli spoločnosti. Aj keď sa cítim horšie, tu na to zabudnem a polepší sa mi.“

„Aj ja som rada, že idem medzi ľudí,“ priznáva Ernestína Kocourová. Jej manžel Rastislav je jediný muž pri tomto stole a tvrdí, že manželku len sprevádza kvôli chôdzi. Inak sa vraj najradšej babre v záhradke, alebo pozerá televízne kvízy. Ženy prezradili, že nedávno oslávili päťdesiat rokov spoločného života.

Pri stolíku obďaleč je tichšie. „Prezriem si tu zakaždým všetky noviny, časopisy aj televízne programy,“ vraví pani Alžbeta Stanková. „Posúvame si ich navzájom, komentujeme... Ajsi prezradíme, ktorej sa páči Maštálir a ktorej niekto iný,“ pridávajú sa so smiechom susedky Marta Vavrová a Betka Lúčová.

Kroniku klubu píše v tomto období pani Eva Jurečková, bývalá učiteľka. „Príšlo mi to, asi kvôli turistike, lebo absolvujem všetky podujatia,“ vraví. „Ale robím to rada, je tu dobré ovzdušie.“ Nedávno za-

čali v kronike s Minigalériou – predstavujú členov, ktorí prekročili deväťdesiatku. Zatiaľ spracovali troch a zhodujú sa v presvedčení, že predvojnová generácia bola mimoriadne zocelená tým, čo všetko títo ľudia museli prežiť.

Čo by ste chceli v tomto roku zmeniť, pani vedúca, s čím ešte nie ste celkom spokojná? Nemusela dlho premýšľať. „Chýbajú nám dôchodcovská mladá – šesťdesiatnici. Majú bližšie k novodobej technike. Slabý je zatiaľ záujem o spievanie, ženy tiahne skôr k výtvarným činnostiam. Rešpektujem to, preto ako novinka pribudne kurz patchworku. A určite rozšírime pohybové aktivity – okrem cvičenia plánujeme aj zumbu.“

A čo chcete pre veľký úspech zopakovať?

„Kurzy Memory, o tie bol veľký záujem, ľudia asi cítili ich dobré účinky. Keby sme mali viac finančných prostriedkov, rada by som obstarala hru Scrable – aj tá je vynikajúca na precvičenie pamäti a myslenia. Z peňazí, ktoré dostaneme na činnosť od samosprávy, to nejde, z tých financujeme zájazdy a výlety. A naši členovia sa na ne tešia už odteraz – na jar plánujeme Znojmo.“

Prezradte, ako zvládáte, keď medzi členmi dôjde k nezhodám? Čo urobíte?

Štyrikrát zaklopala na stôl. „Nič také nebolo zatiaľ potrebné,“ usmiala sa. A ja som si spomenula na slová pani Melánie Špitzerovej pri dlhom stole, že táto pani vedúca priniesla do klubu pohodu a poriadok. Nech im vydržia.

Viera Vojtková

Snímky František Rajecký

Právna rada nad zlato

mestskej časti, keď majú nejaký právny problém. Často pritom ide aj o záležitos-

Zaujímavú pomoc pre našich seniorov sa rozhodla uviesť do života miestna poslankyňa Edita Pfundtner. „Povolaním som advokátka, preto ma bežne oslovujú obyvatelia našej

ti, ktoré miestna samospráva – starosta a poslanci, ale ani miestny úrad – nemajú v kompetencii, a tak nedokážu pomôcť. V niektorých prípadoch by pritom stačilo poradiť alebo usmerniť a riešenie vlastných vzťahov, zmluvných záväzkov alebo dedičských vecí by bolo omnoho jednoduchšie“, hovorí Mgr. Pfundtner.

Snahou poslankyne je podľa jej slov pomáhať seniorom skôr predchádzať právnym či iným problémom ako ich neskôr zdĺhavo riešiť. Od marca naštartuje sériu informačných stretnutí v novomestských kluboch seniorov, kde bude záujemcom vysvetľovať predovšetkým problematiku vlastníckeho a dedičského práva.

Prvých troch stretnutí sa môžete zúčastniť:

12. 3. 2013 (utorok) o 14. h

Miesto: Klub dôchodcov Jeséniova

19. 3. 2013 (utorok) o 15. h

Miesto: Klub dôchodcov Sibírska

21. 3. 2013 (štvrtok) o 14. h

Miesto: Klub dôchodcov Vajnorská

O ďalších termínoch vás budeme pravidelne informovať v časopise Hlas, nájdete ich aj na stránke www.banm.sk, prípadne priamo v kluboch. V prípade záujmu sa prednášok môžu zúčastniť aj obyvatelia, ktorí nie sú členmi klubov dôchodcov. Je však potrebné, aby sa predtým informovali u vedúcich týchto zariadení, či to dovoľia priestorové možnosti. (red)

Vo februári hodnotili svoju činnosť novomestské kluby seniorov a schválili si plány na nadchádzajúce mesiace. „141 akcií – toľko sme ich minulý rok buď pripravili, alebo sme sa na nich zúčastnili. Mimoriadny úspech mal pobyt v Častej-Papierničke, tohto roku nás čaká napríklad návšteva členov spriatelneného klubu z Olomouca,“ hovorí pani Jolana Zvarová z klubu na Športovej. Členovia klubu Domovinka na Nobelovej ulici pochvalne zhodnotili program roku 2012, v ktorom nechýbali výlety, posedenia pri ručných prácach ani čitateľské besedy. Pani vedúca Anna Krutá (na snímke) informovala o plánovaných výletoch do Trenčianskych Teplíc či do Skalice, o kurzoch patchworku a cvičeníach jogy. Ďalšie schôdze v kluboch seniorov sa konali až po našej uzávierke. (jš), snímka František Rajecký

Fašiangy bez šišiek? Akože!

Diétne sestry ich sotva odporúčajú na vzorový jedálny lístok. Šišky sa však odporúčajú samy – pri pohľade na misku nadýchaných pampúšikov sa vyparia mnohé diétne predstavy. Veď fašiangy sú len raz do roka! Najmä v kluboch seniorov nesmú chýbať – pri ich príprave i pri spoločnom stole u mnohých členov vyčarili pocit rodinnej atmosféry. (vv), snímka František Rajecký

Pozdrav slnku dobíja energiou

Relaxačná hudba a vtáčí štebot naplní spoločenskú miestnosť klubu seniorov Domovinka každú stredu popoludní. Obvyklé pitie kávy či štrikovanie vymeniam dámy za nenásilné cvičenie jogy, ktoré uvoľní myseľ a na chvíľu odoženie všetkých starostí.

„Sústredte sa na dýchanie, vnímajte svoje telo, cvičte len zľahka, kým nepocítite žiadnu bolesť,“ prihovára sa pani Jana Vozníková cvičenkám. Naši čitatelia ju iste poznajú ako vedúcu knižnice na Pionierskej, ale ona hovorí, že záujem

o pohyb je jej rovnako vlastný ako láska k literatúre.

„Pracujem na rigoróznnej práci v rámci štúdia geragogiky (vzdelávanie pre seniorov). Jej súčasťou je výskum vplyvov doterajšieho života, prostredia či pracovných skúseností seniorov na ich záujem o ďalšie vzdelávanie. Sem do klubu pravidelne nosievam knihy a záujem o kurz jogy jednoducho vyplynul z našich rozhovorov.“ Seniorky si cvičenie jogy pochvaľujú. Hovoria, že im pomáha zlepšiť pohyblivosť, rovnováhu a držanie

tela, uvoľňuje chrbticu. A keďže výber vhodných cvikov podporuje aj schopnosť sústredenia, pekné chvíle nad knižkami sú potom intenzívnejšie.

Text a snímka Jana Škutková

Račianska ulica sa opäť zazelená

Minulý rok sme v Hlase informovali o možnosti zapojiť sa do rozhodovania o mestských projektoch formou participatívneho rozpočtu magistrátu. Novinka, ktorá sa v Bratislave realizuje tretí rok, zaujala našu čitateľku Mgr. Ľubicu Križanovú: „V októbri som sa zúčastnila informačného stretnutia na magistráte a zistila som, ako sa do projektu zapojiť. Som členkou občianskeho združenia Biely kríž. V tejto lokalite sme už vysadili niekoľko stromov a zveľaďovanie zelene považujeme za jednu z našich priorít. Preto som vypracovala projekt Stromoradie - návrh na revitalizáciu stromoradia na Račianskej ulici. Kedysi tu stromy popri ceste rástli, ale v priebehu rokov mnohé vyschli a do pôvodných jám nikto nič nezasadil. Niekoľko „kompetentných“ dokonca rozhodol, že jednoduchšie je zaasfaltovať ich.“

Od železničnej stanice Vinohrady po Račianske myto sa našlo vyše 300 miest, kde by stromy mali byť dosadené. Na iných miestach chýba v bývalom stromoradi každý štvrtý či piaty strom. Keďže za jeden rok nie je reálne kompletne stromoradie doplniť, Ľ. Križanová požiadala náš EKO-podnik VPS o vyčíslenie nákladov na obnovenie miest vhodných na výsadbu stromov. Náklady by predstavovali približne 15 000 eur. Myšlienka sa zapáčila aj ostatným Bratislavčanom - podporili projekt v elektronickom aj priamom hlasovaní na stretnutí občanov v novembri 2012 na magistráte. Zelený projekt Stromoradie sa

tak dostal medzi päť víťazných návrhov, na ktoré sa rozdelí 46 000 eur. „Výhraté ešte nemáme, všetci predkladatelia sa musia trochu uskromniť. Na verejnom zvažovaní 7. februára 2013 sa nám z rozpočtu ušlo 8700 eur a potrebný je ešte súhlas mestských poslancov. Táto suma predstavuje reálnu možnosť vysadiť prvých 30 až 40 stromov, ktoré už významne pomôžu mestskému ovzdušiu.“

- Stromy produkujú kyslík a filtrujú vzduch. Jeden hektár lesa trvalo zásobuje kyslíkom 25 ľudí, ročne pritom zachytí 32 ton prachu.

- V jednom m³ mestského vzduchu je 36 000 choroboplodných baktérií, v lesnom len 500.

- Stromy chránia a zlepšujú pôdu: Vytvorenie 60 cm úrodnej pôdnej vrstvy trvá 7000 rokov. Na štvorcovom metri lesnej pôdy sa nachádza 1000 m koreňov, ktoré pôdu chránia pred eróziou.

(Zdroj: plagát *Stromy poznania*, vydali Lesy SR, š.p., spracoval Ing. Ján Mičovský, CSc.)

Prvý krok bol teda úspešný. Tým sa však práca ani náklady nekončia. Prvé tri roky po výsadbe sú stromčeky nesmierne citlivé na pravidelnú závlahu. Preto sa do projektu Stromoradie zahrnulo aj zavlažovanie. Iniciátori by však privítali, keby ľudia

Mgr. Ľubica Križanová informuje na stretnutí členov občianskeho združenia Biely kríž o úspechu projektu

v prípade dlhotrvajúceho sucha podporili dobrú vec, stromy vysadené na Račianskej pravidelne monitorovali a ak na to príde, aj zaliali. Ozvite sa v takom prípade na číslo 44 259 036, kde dostanete informácie a dohodnete sa na novej spolupráci. „Verím, že medzi Bratislavčanmi sú ľudia, ktorým nie je jedno, v akom prostredí žijeme a ktorí chápu, že spoločnými silami ho môžeme podstatne zlepšiť. Jednoducho som optimista,“ uzatvára Ľubica Križanová.

Jana Škutková, snímka autorka

Otvárací koncert sezóny

Na bohatú nádielku snehu sme už zabudli, Vydrica ho odniesla do Dunaja a príroda v lesoparku začína ožívať. Už sa neviem dočkať konca mesiaca, keď sa do močiarika nad Drieňovskými lúkami stiahnu desiatky skokanov hnedých (*rana temporaria*), aby si tu splnili svoju rodičovskú povinnosť. Ich biele hrdielka vyčnievajú z vody a vydávajú také silné zvuky, za aké by sa nehanbil ani orchester. Škoda, že toto vzácne divadielko trvá len dva-tri dni a čas, kedy si ho môžeme vychutnať, treba vystihnúť. Mne sa to podarilo prvýkrát až vlni.

Nikdy by som si nepomyslela, že tisíce, možno milióny nakladených vajíčok môžu vytvoriť krásnu bielo-modrú perin-

ku, v ktorej sa ukrývajú vajíčka budúceho potomstva. Chodila som ich pozorovať každý týždeň v nádeji, že uvidím mladú generáciu. Čo sa však nestalo? Prišlo such, močiar vysychal, a to až tak, že ani jedno z vajíčok nedokázalo poskytnúť nový život. Bolo mi to úprimne ľúto. Nedali by sa zachrániť prenesením do veľkého rybníka? Ako sa s tým vyrovná príroda? Viem, príroda počíta aj so stratami. Vráti sa sem rodičovská generácia aj tento rok a opäť sa pokúsi o potomstvo? Netrpezlivo čakám na odpoveď.

Vajíčka skokanov môžete vidieť aj vo veľkom rybníku, hoci v oveľa menšom počte a nie také krásne zafarbené. Od vajíčok ropúch ich rozoznate na prvý pohľad,

sú biele a na hladine tvoria akýsi obrúsok. Ropuchy znášajú vajíčka ako dlhú šnúru drobných čiernych korálikov a omotávajú ich okolo tenkých konárov. Na ich pozorovanie treba mať oči už vycvičené.

Ak si nájdete čas a bude priat počasie, pokúste sa koncom marca zastaviť na autobusovej zastávke Drieňovské lúky a pozrieť si močiarik tesne pri ceste nad nimi. Určite vás uchvátí boj o samičku, ktorý sa na rozdiel od ropúch odohráva až vo vode.

Text a snímka Blažena Schenková

BSK odštartoval druhý ročník projektu Vrát'me knihy do škôl

Prostredníctvom projektu Vrát'me knihy do škôl chce Bratislavská župa v spolupráci s internetovým kníhkupectvom www.abcknihy.sk a vydavateľstvom IKAR podporiť záujem mládeže o čítanie a ukázať, že knihy sú podstatnou súčasťou života a vzdelávania mladých.

„Myslím, že z projektu sa stáva veľmi pekná tradícia. Snažíme sa motivovať deti a tínedžerov k tomu, aby si knihy prečítali, aby sa vracali k tomu, že čítajú,

nie je nielen dobrou formou vzdelávania, ale aj spoznávanie sveta ako takého,“ povedal predseda BSK Pavol Frešo.

Vlani sa do prvého ročníka projek-

tu zapojili študenti z celého Slovenska s vyše sedemsto príspevkami. Stredných škôl v pôsobnosti BSK sa zapojilo 21, poslali spolu 212 príspevkov. Do druhého ročníka projektu sa do konca marca môžu zapojiť študenti stredných škôl z celého Slovenska, ktorí sa zaregistrujú na stránke www.abcknihy.sk a v čase konania súťaže prečítajú aspoň jednu knihu podľa vlastného výberu. Podmienkou zaradenia do súťaže je zaslanie textu v rozsahu minimálne pol normostrany, v ktorom študent vysvetlí, prečo si danú knihu vybral a čo mu jej prečítanie prinieslo. Druhý ročník projektu prináša aj novinku – cenu Knižný anjel 2013. Môže sa ním stať dospelá osoba – knihovník či učiteľ, ktorá u školákov podporuje záujem o čítanie. Viac informácií o projekte Vrát'me knihy do škôl možno získať na webových stránkach www.region-bsk.sk a www.abcknihy.sk.

(mr), snímky BSK

Kraj sa aktívne zapája do príprav nového programového obdobia EÚ

Začali sa rokovania o partnerskej zmluve medzi Európskou komisiou a členskými štátmi, kde budú stanovené podmienky čerpania prioritných oblastí aj štruktúra operačných programov. Informoval o tom podpredseda Európskej komisie Maroš Šefčovič na stretnutí s predsedom Bratislavského kraja Pavlom Frešom v Bruseli. Podľa Šefčoviča sa tým zlepši čerpanie eurofondov.

Bratislavská župa sa aktívne zapája do prípravy budúceho programového obdobia EÚ na roky 2014-2020. Chce ovplyvniť fungovanie nástrojov kohéznej politiky EÚ tak, aby aj subjekty z bratislavského regiónu mohli čerpať finančné prostriedky z fondov EÚ, a to aj na investičné aktivity do základnej infraštruktúry v oblasti školstva, sociálnych vecí a zdravotníctva, integrovanej dopravy, energetiky a život-

ného prostredia. Keďže Bratislavský kraj ako jediný slovenský región spadá do kategórie viac rozvinutých regiónov, podľa Pavla Freša je veľmi dôležité dosiahnuť možnosť presunúť zdroje medzi kategóriami regiónov až do výšky troch percent celkovej alokácie SR. „Momentálne prebiehajú dôležité rokovania s Európskou komisiou o presune zdrojov medzi kategóriami regiónov. Tieto prostried-

ky by pomohli predovšetkým mestám a obciam v okresoch Malacky, Pezinok a Senec,“ zdôraznil. Pre rozvoj kraja je rovnako významná možnosť získať finančné prostriedky aj na aktivity spojené s investíciami do aplikovaného výskumu a inovácií, informačno-komunikačných technológií a sociálnej inklúzie zamestnanosti. V tomto prípade to môže byť až do výšky 15 percent prioritnej osi.

Zachovať si miznúce dedičstvo

Ľudovú architektúru v Novom Meste nemáme, zato sa u nás nájdú jej zasvätení znalci. Prof. Ing. arch. Janka Krivošová, PhD. pred pár dňami uviedla do života svoju najnovšiu knihu obsahujúcu výsledky jej dlhoročných výskumov na Fakulte architektúry STU. Zvečnila v nej, našťastie, veľa i z toho, čo medzitým už odvíjal čas. No predovšetkým estetické hodnoty architektúry, vrátane krajinárskych, pre ktoré je toto naše dedičstvo po predkoch vysoko oceňované. Kniha bohato ilustrovaná fotografiami, kresbami i technickou dokumentáciou vyšla vo vydavateľstve TRIO Publishing. (vv)

Tancuj, tancuj, vykrúcaj...

Už je to vyše 15 rokov, čo sme sa v máji 1997 v Stredisku kultúry Bratislava - Nové Mesto rozhodli zorganizovať tanečné spoločenské večery pod názvom **Čaj o piatej**. Keďže v tom čase už boli známe podujatia Za dychovkou na Vajnorskú, určené najmä pre milovníkov dychovky, nebolo isté, ako obyvatelia nový typ podujatí prijmú. Už aj preto, že bol určený pre strednú generáciu, ktorá sa dokáže zabaviť pri živé hudbe 60. - 90. rokov. Takéto publikum neoslovujú príliš diskotéky, má radšej „živú hudbu“, slušné a kultúrne prostredie, primerané ceny za občerstvenie. Do programu sme navyše pridali vystúpenia hostia večera a na pódiu sa vystriedalo množstvo amatérskych umelcov i profesionálov. Popri populárnych spevákoch ako Dušan Grúň, Marcela Laiferová či Peter Vašek tu vystupovali rôzni kúzelníci, artisti, tanečné skupiny spoločenského tanca. Spestrením býva žrebovanie vstupeniek o zaujímavé ceny alebo voľné vstupenky na ďalšie

podujatia. Hudobné vystúpenia dopĺňajú konferenčné vstupy, súťaže o najlepši vtip večera, súťaže Spieva celý stôl alebo Hľadáme talenty z Čajov o piatej.

V neposlednom rade vplyva na úroveň večerov výber hudobných skupín. Kým v začiatkoch tu účinkovali jedna či dve kapely, dnes sa ich strieda až desať. Fanúšikovia si pri návšteve vyberajú svoju obľúbenú kapelu, takže ide o akési ľudové „výberové konanie“. Hudobným skupinám SKAN, COLOR, SATURN, ROLAND LIVE, EXE LIVE, CHARLIE BAND, KARTAGO, UNI, FORTUNA a MERYTAN potvrdilo ich kvalitu.

Jednoduché tancovačky sme v Stredisku kultúry pozdvihli na úroveň kvalitnej spoločenskej zábavy, tak to vnímajú i návštevníci, ktorí prichádzajú v spoločenskom oblečení.

Ak máte tanec a modernú hudbu radi, srdečne pozývame aj vás!

František Repa

PROGRAM RODINNÉHO CENTRA KRAMÁRIK

- 1.3. o 16.30 h **Príprava na úspešné dojčenie a pôrod** - odborný seminár
12.3. o 17.30 h **ABC rodiča** - úvodné stretnutie cyklu o tom, ako byť dobrým rodičom
16.3. 9.30 - 12.30 h **Burza** jarného a letného detského oblečenia

Pravidelné aktivity

Herňa pre deti každý utorok, stredu, štvrtok 10. - 12. h a 16. - 18. h

Utorky

- 10.30 - 12. h **Kurz Baby masáže**
10. h - 11.30 h **Arte-diélna pre dospelých (a ich deti)**

Stredy

10. - 12. h **International playroom**
16.30 - 18. h **Výtvarný krúžok pre deti**
18.30 - 19.30 h **Cvičenie pre ženy**

Na každú aktivitu (okrem herne) je potrebné prihlásiť sa cez web alebo na adrese kurzy.rckramarik@gmail.com. Bližšie informácie nájdete na www.rckramarik.sk
Nájdete nás na Uhrovej ulici č.18.

DOM KULTÚRY KRAMÁRE, STROMOVÁ 18
pozýva deti a rodičov na

FARBIČKOVÝ KONCERT

pre deti

plný tanca, piesní,
hry na hudobné nástroje

16.3.2013
sobota o 16.00 hod.

DOPRAVA: Trávník 204, 206, 208, 212, Autabus 22
Predpredaj vstupeniek: Pondelok, utorok, stredu 16.00 - 19.00 hod.
Vstupné: deti 1,50 € dospelí 2,50 €
Vstupné bude vrátené len v prípade zrušenia predstavenia

Bádanie nielen o zbojníkoch

Nositelka Európskej ceny za rozprávky žije medzi nami

V Mesiaci knihy by sme mali vzdať hold nielen spisovateľom, recitátorom, hercom a ďalším umelcom pracujúcim s krásnym slovom, ale aj tým, pre ktorých je slovesnosť predmetom ich vedeckej práce. Aj v Novom Meste máme takú osobnosť.

Svoju vedeckú púť začala Viera Gašparíková rozprávkami o zbojníkoch. K titulu CSc. jej 'dopomohol' zbojník Michal Vdovec, za ním nasledoval ďalší Gemerčan Mišo Vdovčík. Ktovie do akej miery sa ľudová rozprávka stotožňuje s historickou pravdou... Študovala v archívoch, súdnych spisoch – a to i v staromaďarčine. Vydala knihy *Zbojnícky dar* a *Povesti o zbojníkoch zo slovenských poľských Tatier*. Antológiou *Jánošík* sa už zapísala do európskeho povedomia ako jedna z najvýznamnejších bádateľiek v oblasti ľudovej slovesnosti. Venovala sa jej dlhé roky v Národopisnom ústave SAV. Výsledkom jej celoživotnej práce je trojzväzkové syntetické dielo *Slovenské ľudové rozprávky*. Je nositeľkou Európskej ceny za rozprávky.

Tento výnimočne vzdelaný a vzácne skromný človek býva na Mikovíniho ulici od začiatku svojej samostatnej existencie. Roky tu žije medzi nami, a predsa, možno ani najbližší susedia nepoznajú jej prácu, bohaté medzinárodné kontakty či ocenenia (samozrejme zahraničné – ktože sa doma dočká uznania?).

Viera Gašparíková sa narodila v Martine, v známej Turčianskej záhradke. Okrem krásy tu spoznala aj prvé vážne životné prekážky – tvrdé podnebie, dažde, pľušte, sneh po kolená... Aj ony prispievali k jej osobnému dozrievaniu, vôli

nevzdať sa. Šesť kilometrov denne – šesť tam a šesť nazad, na to bola potrebná vytrvalosť a túžba niečo sa v škole dozvedieť.

Na štúdium v Bratislave ju lákala medicína, ale pre šírku záujmov dala prednosť Filozofickej fakulte UK. K slovenčine pridala francúzštinu, a potom ešte národopis. Popri štúdiu spoznala mladíka, s ktorým mienila prežiť celý život. Svadbu chcela osláviť aj na katedre, kde vtedy už pracovala – pohostiť trocha kolegov. Aj pohostila, ale dátum bol viac než nešťastný. Práve vtedy zomrel Stalin. Hodoval v ten deň bol podľa 'pravoverných' komunistov neslýchaný prečin. Následok? Katedru musela opustiť a hľadať si zamestnanie, ale kde? Tri mesiace beznádeje ju nakoniec priviedli do redakcie Výtvarného života, kde sa zakrátko stala šéfredaktorkou.

Politika jej i naďalej spestrovala život. V roku 1968 bol v Prahe Medzinárodný zjazd slavistov. Ale aj tento termín bol neprozreteľný. 21. augusta vstúpili na naše územie vojská Varšavskej zmluvy a u nás chtiac-nechtiac museli zostať dve vynikajúce gruzínske etnografky. Na rozdiel od oficiálnej politiky súhlasili s myšlienkami Pražskej jari. Čo teraz? Ukryvali sa v jednom bratislavskom hoteli, slovenská kolegyňa im pomáhala. Keď sa vrátili do vlasti, pozvali ju do Gruzínska.

Nebotyčné hory, strmé úbočia, ale pohostinní, zhovorčiví ľudia. Cesta touto krajinou viedla k myšlienke vydať u nás gruzínske rozprávky. Vyšli pod názvom *Dcéra slnka*.

Vo veľkom trojzväzkovom diele je každý zväzok venovaný inej časti Slovenska. O čom všetkom si naši ľudia rozprávajú? Predovšetkým o životných osudoch, ktoré zaodeli do príbehov ľudí alebo zvierat. Nechýbajú ani vybájené bytosti. V ktorej krajine rozprávkový čert neprináša morálne ponaučenia? Cez ľudovú slovesnosť – rozprávky, balady, humor – sa šírilo miestne i celonárodné povedomie, ba niektoré z rozprávok nadobudli časom medzinárodný charakter. Napríklad tá u nás dobre známa *Kocúr v čižmách* má evidenčné číslo 545 B v katalógu, ktorý pripravuje Fínska akadémia vied. Výber zo *Slovenských ľudových rozprávok* vyšiel v nemčine, a tým sa zaradil do európskeho kultúrneho povedomia.

PhDr. Viera Gašparíková, DrSc., dlhoročná obyvateľka našej mestskej časti, spravila pre našu ľudovú slovesnosť kus poctivej vedeckej práce. O to cennejšej, že pre novodobý životný štýl je tento kultúrny jav už na ústupe.

Blažena Schenková

Účastníci maratónu sa brodili závejmi

Ojedinelé podujatie svojho druhu na Slovensku a v strednej Európe prilákalo takmer 500 vášnivých cyklistov a bežcov.

Museli sa popasovať s mrazivým počasím a mimoriadnou snehovou nádielkou.

Víkendový maratón odštartovali v sobotu 19. januára cyklistickou súťažou. Pre účastníkov bola pripravená trať dlhá 29 km so 650-metrovým prevýšením. Viedla zo Železnej studienky, prechádzala oblasťou Malých Karpát cez bratislavskú Koliibu, Biely kríž, Kačín s cieľom opäť na Železnej studienke. Do súťaže sa zapojili aj cyklisti z Francúzska, Talianska, Nemecka, Maďarska, Rumunska, Česka a Rakúska. Piaty ročník bol pre účastníkov skutočným dobrodružstvom, ne jeden cyklista si s náročnou zasneženou trasou musel poradiť po svojich, keď bicykel niesol alebo tlačil vedľa seba. Do cieľa dorazilo 239 účastníkov, suverénnym víťazom v kategórii mužov sa stal Michal Lami, medzi ženami triumfovala Diana Tešovičová.

Bežci štartovali v nedeľu 20. januára a popasovali sa s 9,7 km dlhou traťou so 160-metrovým prevýšením. Ich trasa viedla zo Železnej studienky na Kačín, ďalej na Rotundu, a odtiaľ do cieľa na Snežienke. Zvíťazili Richard Varga a Renáta Klková. Z odvážlivcov, ktorí sa postavili na štart v oboch dňoch, bol najlepším športovcom Michal Lami, víťazstvo medzi ženami si vybojovala Diana Tešovičová.

Bežci štartovali v nedeľu 20. januára a popasovali sa s 9,7 km dlhou traťou so 160-metrovým prevýšením. Ich trasa viedla zo Železnej studienky na Kačín, ďalej na Rotundu, a odtiaľ do cieľa na Snežienke. Zvíťazili Richard Varga a Renáta Klková. Z odvážlivcov, ktorí sa postavili na štart v oboch dňoch, bol najlepším športovcom Michal Lami, víťazstvo medzi ženami si vybojovala Diana Tešovičová.

1. Zimný MTB maratón v kombinácii s behom sa konal pod záštitou predsedu BSK Pavla Freša a primátora Bratislavy Milana Ftáčnika. Podujatie, ktoré pomáha propagovať zdravý pohyb v prírode, a zároveň predstavuje mesto a župu ako celoročnú destináciu cestovného ruchu, podporili aj mestské časti Bratislava – Nové Mesto a Záhorská Bystrica.

Jana Škutková
Snímky František Rajecký

Nové Mesto hľadá najlepšie streetbalový tím

Máte partiu, ktorá to vie s basketbalovou loptou a má chuť súťažiť? Prihláste sa najneskôr do **10. apríla 2013** do novomestskej streetbalovej ligy. Začne sa už **26. apríla**, hrať sa bude každý piatok od 17. h na ihrisku v areáli Kuchajdy. Každé prihlásené družstvo musí na zápas postaviť minimálne 4-členný tím (3 hráči + 1 náhradník). Zápas sa hrá na 21 bodov, kôš spoza trojkovej čiary sa počíta za dva body, ostatné koše za jeden. Družstvá neplatia štartovné. Mestská časť Bratislava – Nové Mesto zabezpečí celú organizáciu turnaja. Prihlášky posielajte na mailovú adresu: **sport@banm.sk**. Viac informácií získate aj na telefónnom čísle: **02/49 253 424** (Ing. Tomáš Hanulík). (bor)

INZERCIA:

Inštalatér – lacno a rýchlo. Kontakt 0904 572 977

Tepujem koberce, sedačky, posteľe. 0903 195 861

Nové Mesto hľadá učiteľky pre svoje škôlky

Mestská časť Bratislava – Nové Mesto hľadá učiteľky s kvalifikáciou pre materské školy. Viac informácií na oddelení školstva Miestneho úradu Bratislava – Nové Mesto, na telefónnom čísle **02/49 253 246** alebo **0903 478 222** (Vladimír Novák, vedúci oddelenia školstva)

PRIESTORY NA PRENÁJOM

DK Kramáre, Stromová 18 ponúka do prenájmu miestnosť (učebňu) 4,5 x 2,5 m.

Len v pracovných dňoch a v čase od 8.00 - 20.00 hod. Miestnosť je klimatizovaná s výhľadom do ulice, na I. poschodí s možnosťou použiť výťah. Sociálne zariadenie (WC, umývadlo) sú na chodbe v spoločných priestoroch.

Korčuľuje sa celá rodina

Poslednú januárovú sobotu patrila novomestským deťom jedna z ľadových plôch Zimného štadióna Ondreja Nepelu. Takmer sto detí tu predviedlo nielen svoje masky od výmyslu sveta, ale aj korčuľarsku šikovnosť. Najmladší korčuľari mal len jeden až pol roka, na ľade ho sprevádzali rodičia – a ako inak, celá rodinka prišla v maskách.

„Viacere deti vyzerali, akoby sa s korčuľami už narodili. Sme radi, že rodičia vedú svoje deti k športu, ktorý má v Novom Meste veľkú tradíciu. Aj takýmito akciami im chceme byť nápomocní,“ povedal referent pre šport a kultúru z miestneho úradu Tomáš Hanulík. Novomestská samospráva podporuje korčuľovanie aj na svojich školách – predškôlkom v škôlkach a prvákom na základných školách prispela na korčuľarske kurzy dotáciou 15 eur na žiaka.

Deti si sobotné dopoludnie užili naplno. V skupinách súťažili pod dohľadom trénerov z občianskeho združenia Jumping Joe v rôznych korčuľarských disciplínach. Za svoje výkony a karnevalové masky si všetky zaslúžili sladkú odmenu a hračku.

Ján Borčín, snímka František Rajecký

Pozývame

STREDISKO KULTÚRY BRATISLAVA - NOVÉ MESTO, VAJNORSKÁ 21

tel.: 44373771, 44372620

e-mail: info@skvajnorska.sk, www.skvajnorska.sk

PODOJATIA PRE DETI

13. 3. 2013, streda 13.30 h **Veľkonočná výzdoba** tvorivá dielňa pre deti zo školských klubov

20. 3. 2013, streda 9.45 h a 11. h
Výchovný koncert pre I. stupeň ZŠ

20. 3. 2013, streda 14. h
Lésola, lésola... tradičný ľudový zvyk s prinesením leta, letečka či lésoly a vynesenie Kiselice, Moreny či Murieny na Kuchajde s deťmi zo školských klubov a s detským folklórnym súborom - verejnosť je vítaná

HUDBNO-TANEČNÉ PROGRAMY

Čaj o piatej vždy v sobotu o 17. h

2. 3. 2013, **Dychová hudba 11 z IVÁNKY**, tanec, hudba, zábava

9. 3. 2013, **Čaj o piatej aj k MDŽ s HS SKAN**, na počúvanie aj do tanca

15. 3. 2013, piatok 19. h
Country a škótsky bál Na Jozefa

16. 3. 2013, **Čaj o piatej s HS UNI**, veselý tanečný večer so žrebovaním vstupeniek

23. 3. 2013, **Jozefský čaj o piatej s HS KARTAGO**

30. 3. 2013, **Veľkonočný čaj o piatej s HS FORTUNA**

KONCERTY

14. 3. 2013, štvrtok 19. h **SAMSON a jeho parta dvacetiletí** + špeciálny hosť **MÁCI dvacet let po smrti** v rámci 12. ročníka Folk country sála alebo koncerty na vaše želanie

KLUBOVÉ PODUJATIA

4., 11., 18., 25. 3. 2013, pondelok 18. h
Sahadža joga - ako sa zbaviť stresu pokročilí, vstup voľný

5., 12., 19., 26. 3. 2013, utorok 18. h
Sahadža joga - ako sa zbaviť stresu začiatocníci, vstup voľný

7. 3. 2013, štvrtok 16. h
Klub Patchwork

13. 3. 2013, streda 17.30 h
Zážitkové cestovanie František Michlík - Holandsko a európske veľkomestá komentovaná fotoshow, súťažná prezentácia

19. 3. 2013, utorok 17. h
Bratislavský včelársky spolok, pravidelné stretnutie členov a záujemcov

20. 3. 2013, streda 18. h
Túlavé topánky, beseda s cestovateľom spojená s premietaním

22. 3. 2013, piatok 14. h
Informačné centrum zdravia pre záujemcov o zdravý spôsob života (prednášky, cvičenia, zdravá výživa)

27. 3. 2013, streda 17.30 h
Klub Cesta za poznaním

28. 3. 2013, štvrtok 16. h
Klub priateľov opery

VÝMENNÉ STRETNUTIA ZBERATEĽOV (ĎALEJ VSZ)

9. 3. 2013, sobota 8. - 13. h
Medzinárodné VSZ mincí, medailí, odznakov, bankoviek, starých pohľadníc, telefónnych kariet, kníh, filatelie, plagátov, gramofónových platní

23. 3. 2013, sobota 8. - 12. h
VSZ elektro, domácich, foto a rybárskych potrieb, modely železničné, automobilové...

VÝSTAVY

5. - 16. 3. 2013
Maľby na skle, vystavuje Ing. Ladislav Vehner vernisáž 5. 3. 2013, 17. h

19. - 28. 3. 2013
Európa v škole, ocenené súťažné práce žiakov vernisáž 19. 3. 2013, 14. h

Návštevný čas výstav: pondelok - piatok 14. h - 18. h, v sobotu a nedeľu v rámci podujatí
Predpredaj vstupeniek: pondelok - streda 16. h - 19. h a jednu hodinu pred podujatím v SK BNM Vajnorská 21, tel.: 02/44373763.
Zmena programu vyhradená.

KURZY

Nemecký jazyk
pre začiatocnikov a pokročilých, 1x týždenne, štvrtok, 50 hodín

Anglický jazyk
pre začiatocnikov aj mierne pokročilých, 2x týždenne, pondelok - streda, 50 hodín

Taliansky jazyk
dopĺňujeme do I., II., III. a V. ročníka
1x týždenne, 60 vyučovacích hodín

Keramiká pre deti
1x týždenne, streda 17. - 19. h

Keramiká pre dospelých
1x týždenne, pondelok 17. - 20. h, utorok 17. - 20. h

Výtvarné štúdio
maľba, kresba, grafika a kombinované techniky pre dospelých, 1x týždenne, utorok 17. - 20. h

Výtvarné techniky
základné princípy kompozície obrazu, teória farieb a perspektívy, 1x týždenne, streda 17. - 20. h

Výtvarná škola D. Zacharovej
pre malých aj veľkých a príprava na školy umeleckého zamerania, 1x týždenne, štvrtok 15.30 - 17.45 h, piatok 14.30 - 16.45 h

Šijeme s Burdou, škola strihov a šitia, utorok, streda, štvrtok 17. - 20. h

Joga pre dospelých
1x týždenne, utorok 17.15 h - 18.45 h

KURZY A SEMINÁRE

Moderovanie a komunikácia, Verejné vystupovanie, Rozvoj osobnosti

Ponúkame kultúrno-spoločenské a výchovno-vzdelávacie podujatia pre základné a stredné školy, tel. 44373771, 44372620

Prenájom priestorov na semináre, spoločenské posedenia, prezentácie, tel. 44372620
Výroba reklamy od vizitiek po transparenty - vrátane grafických návrhov, tel. 44372512

DOM KULTÚRY KRAMÁRE

Stromová 18, tel.: 54 77 11 48

http://www.skvajnorska.sk,

e-mail: dkkramare@chello.sk

PODOJATIA PRE DETI

16. 3. 2013, sobota 16. h
Farbičkový kreatívny koncert pre deti zapojené do tancovania, spievania a hrania na hudobné nástroje

23. 3. 2013, sobota 16. h
Lienka Kikilienka a veľkonočné vajíčko, bábkové predstavenie pred Veľkou nocou

KLUBOVÉ PODUJATIA

6., 20. 3. 2013, streda 16.30 h
Klub Venuša, klubové stretnutie Ligy proti rakovine

18. 3. 2013, pondelok 10 h
Jarný maratón s knihou podujatie bratislavských verejných knižníc so spisovateľkou Toňou Revajovou s knihou Johanka v padáči

KURZY

Ateliér neprofesionálnych výtvarníkov 1x mesačne (sobota a nedeľa)
VYT FIT výtvarné relaxcentrum v DK

Škola pred škôlkou pohybové cvičenie pre deti od 15 mesiacov do 3 rokov s mamičkami na MD, s hudobným sprievodom, utorok 10. h - 11.30 h

ZUMBA pre dospelých
utorok 17. h - 18. h

ZUMBA pre deti vo veku od 4 do 7 rokov
utorok 16. h - 16.45 h

Zdravotné cvičenia na problémy s chrbticou s prvkami jogy začiatocníci, štvrtok 17. h - 18.30 h

Zdravotné cvičenia na problémy s chrbticou pokročilí, utorok 18.15 h - 19.45 h

Pilatesove cvičenia
pondelok 17. h - 18. h a 18.15 - 19.15 h

Pilatesove cvičenia
štvrtok 18.45 h - 19.45 h

Hra na klavír, spev, hudobná teória pre deti, dospelých, seniorov

Angličtina pre deti
Informácie priamo v DK

Služby - prenájom priestorov na semináre, spoločenské posedenia, prezentácie
Predaj vstupeniek: pondelok, utorok, streda od 16. h do 19. h
Vstupné sa vráti len v prípade zrušenia predstavenia.
Zmena programu vyhradená. Vstupenky nerezervujeme.

Realitná kancelária Centrum bývania s.r.o. predáva:

TatraCity

OKNO DO MESTA

BYTY OD 111 TIS. EUR

Tel.: 0902 893 304

AKCIA: ŠTVORIZBOVÝ BYT
ZA CENU TROJIZBOVÉHO

CENTRUM BÝVANIA
T A T R A B A N K A